A°. 1847. N°. 254.

Opregte Donderdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 28 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van den Zondag, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 25 October.

Ons regeringsblad bestrijdt een dezer dagen in het te Keulen uitkomende dagblad medegedeeld berigt uit deze hoofdstad, waarin over de inzigten en bedoelingen van een hoog geplaatst persoon, omtrent den voortgang van de ontwikkeling der pruissische instellingen en van andere hervormingen gesproken, en op grond daarvan beweerd wordt, dat het raadzaam is, de overspannen verwachtingen te dien aanzien eenigzins te matigen. Het regeringsblad verklaart, dat er niet de minste grond bestaat voor die meening, en schrijft hetgeen in den laatsten tijd herhaaldelijk door onderscheidene dagbladen deswegens is medegedeeld, meer aan de onjuiste berigten, dan aan de slechte gezindheid van die dagbladen toe. — Evenzoo spreekt het genoemde regeringsblad een ander berigt van het keulsche dagblad tegen, waarin hetzelve, ten bewijze van de verandering, welke in de staatkundige denkwijze in Pruissen zou hebben plaats gehad, het voornemen aanvoert, hetwelk bij de drie groote mogendheden van het oostelijk Europa bestaan zou, om een nieuw Heilig-verbond te sluiten. Het regeringsblad meent, dat dit berigt zijn oorsprong verschuldigd is aan het gerucht eener zending van den *Prins van Pruissen* naar Petersburg. Ook dit berigt noemt het een bloot verzinsel, even als het beweren, dat de pruissische gezanten aan de italiaansche hoven bevel zouden hebben ontvangen, om zich in alles naar die van Oostenrijk te schikken. De schrijver verklaart, dat, hoe naauw de pruissische en oostenrijksche monarchien ook verbonden zijn, de toestand van Pruissen echter medebrengt, dat het nimmer aan den leiband van eene andere mogendheid kan gaan, maar steeds zelfstandig zal blijven handelen. Vooral in de italiaansche zaken kan zoodanige ondergeschiktheid aan de oostenrijksche monarchie nimmer plaats hebben, daar de belangen van Pruissen en Oostenrijk in Italie zoo geheel uiteenloopende zijn.

FRANKFORT, 25 October.

Uit Berlijn wordt, onder dagteekening van 18 October, berigt, dat de oost-indische overlandpost den 1sten Januarij 1848 zijnen weg over Berlijn en Breslau naar Londen zal beginnen te nemen. De heer *von Schwarzer*, mededirecteur van de oostenrijksche Lloyd te Triest, en schrijver van het Lloyd-dagblad, heeft dezen weg, sedert de verbinding, door middel van spoorwegen, van Weenen met de zee, voorloopig als den kortsten erkend. De heer *von Schwarzer* heeft reeds met de pruissische regering over deze aangelegenheid onderhandeld, en is voornemens, naar Dresden te reizen, om aan het voor eenige dagen aldaar verzamelde post-congres een daartoe betrekkelijk voorstel te doen.

FRANKFORT, 26 October.

De berigten uit Zwitserland gaan tot den 22sten October. In het kanton Lucern heeft de regering het besluit genomen, dat, aangezien de aloude gewoonten medebrengen, dat afgevaardigden van den Landdag met openbare eerbewijzen worden ontvangen, dit gebruik ook thans door de regering zal worden in acht genomen; dat echter aan die afgevaardigden te kennen zal worden gegeven, dat de naar den algemeenen Landdag afgezondene commissarissen van de volmagt der kantonnale regering zijn voorzien, en dat uit dien hoofde aan de eedgenootschappelijke afgezanten niet kan worden toegestaan, noch om met den regeringsraad in aanraking te komen, noch om de door den Landdag uitgevaardigde proclamatie te verspreiden. Verder is besloten, eene eerewacht en een ordonnans-officier ter beschikking van de eedgenootschappelijke afgezanten te stellen, en hun alle verdere gewone eerbewijzen te betoonen. Aan de inwoners van Lucern is het voorts verboden geworden, de hand te leenen tot verspreiding van de proclamatie.

Aan den Grooten-raad van het kanton Lucern is een adres gerigt, voorzien van 15,000 handteekeningen, waarbij wordt aangedrongen op het vasthouden aan de genomene besluiten, om zich te verdedigen tegen elke aanranding van het afzonderlijke verbond. De onderteekenaars verbinden zich daarbij, om krachtdadig medetewerken tot verdediging van de roomsch-katholieke godsdienst.

Het te Lucern uitkomende katholieke dagblad vermeldt, dat zelfs vrouwen zich hebben aangeboden, om met den landstorm te velde te trekken, ten einde de gekwetsten te verzorgen.

Uit Flawyl (kanton St. Gallen) wordt berigt, dat van de compagnien, behoorende tot de troepen, die zich den 21sten October te Butschwil verzameld hadden, het grootste gedeelte der soldaten weder naar huis was getrokken. Een groot aantal boeren uit dezelfde streken was te zamen gekomen en had ingestemd in den kreet der muitende soldaten: „Leve het afzonderlijke verbond; wij trekken niet tegen het afzonderlijke verbond te velde!" De districts-commandant *Steiger* was dadelijk naar St. Gallen vertrokken, om aan de regering van het gebeurde kennis te geven, en men verwachtte, dat er krachtige maatregelen zouden genomen worden, om de onwilligen tot hunnen pligt te brengen.

Latere berigten uit St. Gallen melden, dat de regering, op het vernemen van het gebeurde te Flawyl, drie compagnien daarheen heeft gezonden, en de regeringen der kantons Zurich en Thurgau heeft aangemaand, om eene genoegzame legermagt naar de grenzen van het kanton te doen oprukken. De burgerwacht van St. Gallen was onder de wapenen. — Ook in het district Sargans hebben eenige bewegingen onder de troepen plaats gehad, die echter spoedig zijn gestild; verscheidene soldaten hebben evenwel de gelederen verlaten, en zijn naar huis teruggekeerd.

PARIJS, 25 October.

Men verzekert thans stellig, dat de fransche Bank, op het rapport van den bankier *Hottinguer*, tot het besluit is gekomen, om deeltenemen in de aanstaande leening, voor een bedrag van 25 millioenen, op welke voorwaarden de gelden ook mogen worden genegotieerd. Ingeval dit besluit werkelijk genomen is, heeft het gewis een zwaren tegenstand ontmoet, daar het van algemeene bekendheid is, dat een aantal leden van den raad van administratie der Bank van oordeel zijn, dat die instelling geen deel behoort te nemen aan eene geldelijke operatie, waarover zij niet vooraf is gehoord en waarvan de voorwaarden niet te voren, onder hare medewerking, zijn geregeld geworden.

— De laatste alhier ontvangene berigten uit Zwitserland houden in, dat, zoo als men met grond meende te kunnen verwachten, de kantonnale raad van Lucern geweigerd heeft, om de afgevaardigden van den Landdag, belast met het overbrengen der proclamatie, ten gehoore te ontvangen. — De heer *James Fazy*, uit Geneve, heeft gemeend de betrekking van afgevaardigde naar Wallis niet te moeten aanvaarden, op grond, dat de inwendige toestand van het kanton, 't welk hem naar den Landdag heeft gezonden, zijne tegenwoordigheid in hetzelve dringend vorderde. — Allerwegen wordt de bevolking in Zwitserland gewapend, en de oorlog wordt daar zoowel als hier te lande als onvermijdelijk beschouwd.

Het alhier uitkomende dagblad, 't welk bekend staat als het orgaan van den heer *Thiers* en diens staatkundige medestanders, deelt berigten mede uit Bern van den 22sten October, inhoudende, dat uit officiële mededeelingen, welke door de stedelijke en kantonnale overheden in Zurich aan den Landdag zijn medegedeeld, blijkt, dat ook de wapeningen in de tot het afzonderlijke verbond behoorende kantons met kracht worden voortgezet, en dat alles aantoont, dat die kantons onderling een plan van aanval of verdediging hebben beraamd. De regering van Zurich meende op dien grond er op te moeten aandringen, dat ook van de zijde van het zwitsersche Bondgenootschap maatregelen van dien aard werden genomen.

De heer *Peel*, de engelsche zaakgelastigde in Zwitserland, heeft eene onaangename ontmoeting gehad met eenen schildwacht te Bern. Deze laatste verstond de engelsche, en de heer *Peel* de hoogduitsche taal niet. Toen in zekeren nacht de schildwacht den heer *Peel* naar zijnen naam vroeg, gaf deze een antwoord, 't welk door den schildwacht niet werd begrepen, die daarop den genoemden zaakgelastigde in hechtenis heeft genomen en in den naast bijgelegenen wachtpost in verzekerde bewaring heeft gebragt. Men begrijpt ligtelijk, dat de heer *Peel*, nadat de zaak zich had opgehelderd, onmiddelijk op vrije voeten is gesteld. Naar aanleiding echter van hetgeen deswegens door het fransche ministeriële orgaan wordt medegedeeld, moet men het er voor houden, dat de heer *Peel* niet vreemd is van het denkbeeld, dat het voorgevallene aan kwade trouw moet worden toegeschreven; hij zou namelijk bij den heer *Ochsenbein* hebben aangedrongen op eene behoorlijke voldoening voor den hem aangedanen hoon; de heer *Ochsenbein* zou op dit verzoek weinig of geen acht hebben geslagen; iets, 't welk het misnoegen van den gezant in hooge mate moet hebben opgewekt, en deze zou daarop hebben verklaard, dat hij zich de voldoening, die men hem niet wilde geven, op de eene of andere wijze wel zou weten te verschaffen. Of een en ander gegrond is, zal nader moeten blijken. — De mededeelingen van de fransche ministeriële organen, nopens de gedragingen van Engeland in de zwitsersche aangelegenheden, zijn welligt als eenigermate overdreven aantemerken.

Volgens een zwitsersch dagblad, heeft de Paus aan den apostolischen nuntius te Lucern den navolgenden brief gezonden: „Heden is de bepaalde dag voor de opening van den zwitserschen Landdag. Alle naburige volkeren zullen de werkzaamheden dier vergadering met de grootste bezorgdheid gadeslaan, daar de vrede van Zwitserland, het behoud van het gemeenschappelijk verbond en van de kantonnale besturen van hare beslissingen zal afhangen. Maar wij, die, van de hoogte van onzen apostolischen troon, de belangen der godsdienst boven die der staatkunde beschouwen, gevoelen in de diepte van ons hart, en met al de liefde van een vader, het gevaar, waarin dit edelmoedige volk verkeert.

„Wij zien de tweedragt, die er heerscht, en in onze nederigheid rigten wij de vurigste gebeden tot den Heer, opdat Hij, de al te groote geestdrift der gemoederen door zijnen vreedzamen geest matigende, hun belette, eenen openlijken krijg te voeren, en hun niet toesta, om den grond van het bondgenootschap met het bloed van broeders te bezoedelen.

„Wij bidden voor allen, die met ons den naam van God in geest en in waarheid aanroepen. Wij bidden niet minder voor hen, die wij ten allen tijde door de banden der zuiverste liefde aan ons zouden wenschen te verbinden, en naar mate onze stem te midden van het opbruischen der hartstogten meer en meer in de gemoederen zal doordringen, naar die mate wenschen wij ook, dat gij haar door alle deelen van Zwitserland doet weergalmen."

— De alhier uit Rome, onder dagteekening van den 17den October, ontvangene berigten houden in, dat de kardinaal *Ferretti* daar ter stede nog niet, gelijk vroeger was berigt, was teruggekomen; dat hij echter spoedig werd verwacht, en dat de menigte aanstalten maakte, om hem met openbare eerbewijzen te ontvangen.

Het pausselijke besluit tot instelling van den staatsraad gaf aanleiding tot zeer uiteenloopende beoordeelingen. Sommigen keurden hetzelve af, als in strijd met de ware constitutionele regerings-beginselen, en als geene genoegzame waarborgen voor de toekomst opleverende; anderen, en wel verreweg de meesten, waren van een tegenovergesteld gevoelen. Vooral heeft de bepaling van het besluit, inhoudende, dat de leden van den staatsraad door of van wege het volk zullen worden benoemd, algemeen genoegen gegeven. Werkelijk komt in het bedoelde besluit voor, dat de gemeente-besturen aan de provinciale raads-vergaderingen lijsten van candidaten zullen aanbieden, waaruit de laatsten drie namen zullen kiezen, uit welke de Paus het lid, 't welk voor de provincie in den staatsraad zitting neemt, zal benoemen. De benoemde persoon zal gedurende vijf achtereenvolgende jaren die waardigheid kunnen bekleeden. — In Rome werd verzekerd, dat het oorspronkelijke wets-ontwerp in eenen nog meer vrijzinnigen geest was opgesteld, en dat hetzelve onder anderen ook heeft ingehouden, dat over de staatsbegrooting zou worden gestemd. Eenige gezanten der groote mogendheden zouden echter bij den Paus hebben aangedrongen op het weglaten dier bepaling, en voorts Z. H. hebben aangeraden, om de afgevaardigden der provincien niet met den naam van *gedeputeerde* te bestempelen, maar met dien van *raadslid* (*consultore*).

Het berigt, dat te Ferrara eene bloedige ontmoeting tusschen het volk en de oostenrijksche troepen heeft plaats gehad, wordt uit Bologne, naar luid van brieven van 16 October, bevestigd. Een jong persoon was met eene cigaar in den mond voorbij een oostenrijkschen schildwacht gegaan, welke laatste dit heeft verboden, vermoedelijk naar aanleiding van het hem gegevene consigne. Aan dat verbod is geen gevolg gegeven, en daarop is eene worsteling ontstaan, bij welke gelegenheid het gemelde jongemensch met een bajonet-steek is gekwetst. Dit heeft aanleiding gegeven tot eenen oploop, en de menigte is niet uiteengegaan, dan nadat de oostenrijksche troepen vuur hadden gegeven. Ook in deze berigten komt voor, dat de menigte door een en ander zeer opgewonden is geraakt, den stormklok heeft willen luiden, zich op de troepen heeft willen wreken, en dat, zonder de bedaarde tusschenkomst van den kardinaal *Ciacchi*, de gevolgen dier gebeurtenis niet te voorzien zouden zijn geweest. Den 15den October scheen de rust in Ferrara nog geenszins geheel hersteld te zijn, en doorkruisten sterke patrouilles infanterie en kavallerie de straten dier stad.

— De laatste berigten uit Algerie maken gewag van eenen strooptogt, door de legerafdeeling te Sidi-bel-Abbes, onder bevel van den kollonel *Meleines*, ondernomen tegen den inlandschen stam, genaamd die der Ahmyanes-Gharrabas. De fransche troepen hebben bij die gelegenheid een aanzienlijken buit behaald, bestaande uit ruim 15,000 schapen, 240 kameelen en eene menigte oorlogsbehoeften en levensmiddelen.

— Te Lyon heeft de heer *Cochet*, procureur-generaal bij het geregtshof, verwant aan de aanzienlijkste fransche geslachten, zich door middel van een pistoolschot van kant gemaakt. Wat aanleiding tot dezen zelfmoord heeft gegeven, is tot dus ver niet bekend. Het voorgevallene heeft zoo te Lyon als elders een diepen indruk te weeg gebragt.

— De gewone berigten uit Spanje van 20 October zijn heden niet aangekomen.

— Heden zijn de 3 pc. fransche renten ter beurze [illegible] fr. 50 gebleven.

UTRECHT, 25 October.

Op donderdag 4 November eerstkomende, zal, door de commissie tot de behandeling van 's Rijks muntmate-

maal in het muntgebouw aldaar, ten verkoop worden aangeboden eene partij gouden baren. De oude zilveren specien namelijk, welke achtereenvolgens buiten koers zijn gesteld, worden voor het grootste gedeelte in de scheifabriek der heeren *van Boom en C°.*, te Amsterdam, onderworpen aan eene bewerking, die men *fineeren* noemt. Hierdoor wordt het koper, alsmede het goud, dat in alle oude zilveren specien, echter in zeer kleine hoeveelheden, aanwezig is, van het zilver afgescheiden. Het goud bedraagt in de meeste oude specien maar zes à zeven tiende gedeelten van een wigtje (of decigrammen) per ned. pond; de hoeveelheid is verschillende voor de verschillende specien. Dat goud nu, hetgeen, even als het fijne zilver van de oude specien afkomstig, door de scheifabriek aan voornoemde commissie wordt afgeleverd, zal thans publiek verkocht worden, waarvoor het tijdstip gunstig moet geacht worden. (*Utr. Cour.*)

'S GRAVENHAGE, 27 October.

In de zitting der Tweede Kamer van heden, zijn de beraadslagingen over het ontwerp van adres, in antwoord op de troonrede, voortgezet.

De 9de § is, zonder beraadslaging en zonder stemming, aangenomen.

Bij de behandeling van § 10 (betreffende 's Rijks geldmiddelen) zegt de heer *Corver-Hooft*, dat de commissie, naar zijne meening, te ver gegaan is. Eene in het vorige jaar genomene proef, om een ander stelsel van belasting in te voeren, is niet gelukt. Hij stelt als amendement voor, de laatste zinsnede van dezen § weg te laten. (Deze zinsnede luidt: „Wij zouden ons gelukkig rekenen, indien eenmaal door eene wijziging van het stelsel van belastingen het lot der middelklasse konde verbeterd worden".)

De heeren *de Jong*, *de Kempenaer* en *Romme* bestrijden den vorigen spreker. Zij zijn van oordeel, dat ons tegenwoordig stelsel van belastingen verderfelijk is, de kiem van een toenemend pauperismus in zich bevat, doodend voor de nijverheid, drukkend voor de middelklasse en daarom onregtvaardig is. De laatste zinsnede van dezen § komt hun dus zeer wenschelijk voor.

De heer *de Monchy*, lid der commissie, verdedigt mede de zinsnede. De commissie heeft daarin geen aandrang voor het oogenblik gemaakt, maar in het algemeen op verbeteringen gewezen. Iedere verbetering in het stelsel van belastingen is altijd wenschelijk.

De heer *van Twist* zal zich voor de zinsnede verklaren, alleen voor zoo verre men daarmede geene belasting op de inkomsten op het oog had. Ware dit het geval, dan zou hij er tegen zijn.

Bij hoofdelijke omvrage, is het amendement, met 45 tegen 5 stemmen, verworpen. — *Voor:* de heeren *Menso*, *Kien*, *Corver-Hooft*, *Jongsma* en *Telting*.

De § zelf is, met 46 tegen 4 stemmen, goedgekeurd. — *Tegen:* de heeren *Menso*, *Corver-Hooft*, *Jongsma* en *Telting*.

Hierna is beraadslaagd over § 11 (werken van openbaar nut).

De heer *van Heemstra* herinnert, dat hij gisteren, bij gelegenheid der beraadslagingen over § 8, een amendement heeft aangeboden, strekkende, om aan de Regering kenbaar te maken, dat de armoede in sommige gedeelten van het land op eene verontrustende wijze toeneemt, en waarin op maatregelen werd aangedrongen, om daarin te voorzien. De commissie heeft hem toen tegengeworpen, dat dit amendement eerder bij § 11 behoorde. Hij stelt dit amendement nu op nieuw voor, doch gewijzigd, zoo als zulks uit den aard der zaak noodwendig is. Het amendement luid aldus: „Het openen van nieuwe bronnen van bestaan is een onderwerp, dat niet genoeg behartigd kan worden. Immers wij mogen het voor U. M. niet ontveinzen, dat de armoede in sommige gedeelten des Vaderlands, op eene schrikbarende wijze toeneemt, en dat door de Regering krachtige middelen zullen behooren aangewend te worden, welke onder den Goddelijken zegen kunnen dienstbaar zijn, om dreigende en onrustwekkende onheilen aftewenden van den vaderlandschen bodem."

De heer *Gevers* vreest, dat door de redactie van de commissie een indruk zou kunnen ontstaan, als of de Kamer reeds voorshands het daarstellen van groote werken goedkeurde. Daarvoor zouden groote sommen vereischt worden, welke onze financien niet gedoogen. Men zou dus zijne toevlugt tot eene leening moeten nemen. Daaraan kan de spreker zijne goedkeuring niet hechten. De zinsnede is eene soort van verbindtenis. Om dit te voorkomen, stelt hij als amendement voor, de eerste zinsnede van den § aldus te lezen: „Wij wenschen zeer, dat gevolg zal kunnen gegeven worden aan de maatregelen, ter uitvoering der werken van openbaar nut, welke U. M. bedacht is, in de verschillende oorden des Rijks tot stand te doen brengen." Wat het amendement van het lid uit Vriesland betreft, de spreker heeft daartegen bedenking, omdat het in te krachtigen zin gesteld is. Welke krachtige middelen bedoelt hij? zijn het die van geweld? doch dan wordt men treurig teruggebragt op het gebeurde in den verleden zomer.

De heer *van Dam*, niet als voorzitter der commissie, want deze is van eene tegenovergestelde meening, maar als lid der Kamer, keurt het amendement van het lid uit Vriesland ten volle goed. Hij vermeent, dat de krachtige maatregelen, welke bedoeld worden, hierin bestaan, dat de Regering den weg van zorgeloosheid verlate; dat er zoo vele heidevelden in vruchtbare akkers herschapen mogen worden. Daardoor zouden de behoeftigen werk erlangen, 's lands rijkdom vermeerderen, en men niet langer aalmoezen behoeven te geven. Het is pligt, die maatregelen onder het oog te brengen van het geëerbiedigd hoofd van den Staat, die niet alles kan weten, ten einde ook zijn hart niet langer bloede over de te groote armoede, welke op zoo vele plaatsen bestaat.

De heer *van Goltstein* is voor de zinsnede der commissie. Hij ziet daarin geen uitzigt tot leniging. Mogten er maatregelen aan de Kamer worden voorgesteld, dan is zij nog altijd in staat de deugdelijkheid daarvan nategaan.

De heer *Luzac* vreest, dat men, met het tot stand brengen van maatregelen, eene negotiatie op het oog heeft. Nu reeds, zonder kennis van den aard der operatie te dragen, zich bereid te verklaren om daartoe medetewerken, acht hij onvoorzigtig. De spreker wenscht dus, den geheelen § weggelaten te hebben.

De heer *van Twist* zegt, dat het niet genoeg is, werk te laten verrigten, het moet ook productief zijn. Het kan anders op den duur niet worden volgehouden. Om dit op den voorgrond te brengen, stelt hij voor den § aldus te lezen: „Het openen van nieuwe bronnen van volksbestaan is een onderwerp, dat de ernstige aandacht van U. M. in eene hooge mate verdient. Kan de daarstelling van werken, in verschillende oorden des Rijks, daartoe leiden, dan zal daardoor én voor het oogenblik, én voor het vervolg, aan vele handen nuttig werk worden verschaft. Wij hopen, dat, ter bereiking van dat doel, middelen zullen kunnen worden beraamd, die in de bestaande omstandigheden aannemelijk zijn te achten.'

De heer *van Sasse van Ysselt* heeft met groote verwondering gehoord, dat twee leden uit Zuid-Holland het antwoord bestrijden op de periode, waarin Z. M. verklaart, ernstig bedacht te zijn op het tot stand brengen van eenige werken van openbaar nut. De spreker heeft die woorden met genoegen en dankbaarheid gehoord. Daartoe overtegaan, is uiterst noodzakelijk.

De heer *Luyben* vreest geene vermeerdering van schuld. Men zou in allen gevalle datgene, wat men van de schuld wilde aflossen, tot het aanwenden van groote werken kunnen bezigen. De spreker juicht de zinsnede der commissie toe.

De heer *Schooneveld* zou wel voor het amendement van het lid uit Vriesland zijn, maar de redactie heeft aan vele leden aanleiding tot uiteenloopende denkbeelden gegeven. Daarom is hij er tegen. Hij deelt echter in de meening van het lid uit Overijssel, en diens amendement keurt hij goed.

De heer *van Dam* wijst op de noodzakelijkheid, om de armoede tegentegaan. Men moet geene aalmoezen ten gevolge der wet uitreiken. Men zou alsdan het treurige verschijnsel zien, dat zich in Engeland voordoet, waarin de bedelaar weigert te werken, en ondersteuning vraagt, omdat hij daarop regt heeft. Men geve den behoeftigen werk. De spreker ziet zelfs niet op tegen eene vermeerdering van staatsschuld, wanneer die daartoe noodig is.

De heer *de Kempenaer* is van oordeel, dat men nog geene bezorgdheid voor de aangekondigde werken behoeft te koesteren. Men wachte de werken af, en oordeele dan. Hij zal het amendement van den heer *van Twist* aannemen.

De heeren *Gevers* en *Luzac* keuren dit amendement mede goed, en zullen, indien het wordt aangenomen, het hunne intrekken.

De heer *de Jong* vereenigt zich met het amendement van den heer *van Heemstra.* Het openen van nieuwe bronnen van bestaan zal een krachtig middel zijn, om de armoede tegen te gaan.

Het amendement van den heer *Duymaer van Twist* is vervolgens *aangenomen*, met 31 tegen 19 stemmen. *Tegen*, de heeren: *Verwey-Mejan*, *van Dam van Isselt*, *Luyben*, *Egter*, *Mutsaers*, *Busmann*, *Corneli*, *Bots*, *Romme*, *v. Panhuys*, *Beerenbroek*, *v. Riemsdijk*, *Timmers Verhoeven*, *v. Harencarspel*, *v. Sasse v. Ysselt*, *Smit*, *Bijleveld*, *de Jong* en *de Monchy*.

Het amendement van den heer *van Heemstra* is *verworpen*, met 45 tegen 5 stemmen.

Voor, de heeren: *van Dam*, *de Kempenaer*, *Luzac*, *van Heemstra* en *de Jong*.

Ten gevolge der aanneming van het amendement van den heer *Duymaer van Twist*, is dat van den heer *Gevers*, volgens diens verlangen, *vervallen.*

Ook de oorspronkelijke § 11 der commissie is daardoor *vervallen*, en het amendement van den heer *Duymaer van Twist* maakt thans de § 11 uit.

§ 12 is zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Met betrekking tot de 13de § van het ontworpen adres van antwoord, heeft de heer *Kien* begrepen, dat de woorden *met hartelijke blijdschap* behoorden te worden vervangen door *met levendige belangstelling*, omdat het hem voorkwam, dat men zich alsdan eerst zoude kunnen verblijden, wanneer de arbeid voor de aangekondigde veranderingen der Grondwet, bij welke de gemoederen nog zoo zeer in beweging konden worden gebragt, naar wensch was geëindigd.

De heer *de Kempenaer* oordeelde, dat bij het adres *meer* behoorde te worden gezegd, dan het bevatte; — dat de behoefte aan eene verandering der Grondwet sedert 1830 was gevoeld en erkend, en dat aan dezelve in 1840 niet was voldaan. Hij verlangde, dat de Staten-generaal alsnu den wensch behoorden te kennen te geven, dat de voorgenomene wijzigingen mogten zijn *volledig*, en *zoo veel omvattend*, dat deze aangelegenheid voor eene reeks van jaren als afgedaan konde worden beschouwd, en men zich met onverdeelde aandacht konde toeleggen op de bevordering der stoffelijke welvaart; — en heeft eene in dien zin veranderde redactie der genoemde § voorgesteld.

De heer *Luzac* heeft dit amendement verdedigd, en verklaard, dat hij zijne stem, ten aanzien van het adres, aan de aanneming daarvan zoude verbinden. De heer *Schooneveld* heeft er zijne goedkeuring aan gehecht, doch verklaard, dat hij, ook zonder dit amendement, het geheel van het adres niet zoude verwerpen.

De heer *van Dam* heeft de voordragt der commissie verdedigd. Met betrekking tot de meening van den heer *Kien*, heeft hij erkend, dat, ja, ook bij eene veranderde Grondwet, men geene belangrijke bezuinigingen zoude kunnen invoeren, maar in elk geval den weg daartoe banen, en dat de groote meerderheid met genoegen zoude zien, dat daartoe de hand aan 't werk werd geslagen. Ten aanzien van het voorstel van den heer *de Kempenaer* heeft hij beweerd, dat het adres in zoodanige bewoordingen was vervat, dat een ieder, om 't even van welke denkwijze, zijne vrijheid behield, om hetgeen nader, ten opzigte der veranderingen, mogt worden voorgesteld, onbevangen te beoordeelen, en dienovereenkomstig te handelen.

Bij stemming, is de voordragt van den heer *de Kempenaer*, met 44 tegen 6 stemmen, *verworpen.* [*Voor* hebben gestemd de heeren: *de Kempenaer*, *Luzac*, *Anemaet*, *Wichers*, *Schooneveld* en *Hoffman*]; — is de voordragt van den heer *Kien*, met 47 tegen 3 stemmen, insgelijks *verworpen.* [*Voor* hebben gestemd de heeren: *Kien*, *Hooft* en *Borski*] en is de §, naar de voordragt van de commissie, met 46 tegen 4 stemmen, *aangenomen.* [*Tegen* hebben gestemd de heeren: *Kien*, *Hooft*, *de Kempenaer* en *Luzac*].

Het geheel van het adres is daarop, na de goedkeuring der laatste §§, met 48 tegen 2 stemmen [die van de heeren *de Kempenaer* en *Luzac*] *aangenomen.*

Daarna is, zonder dat iemand zich daar tegen verklaarde, besloten, om den heer *Opperdoes Alewijn*, na de eedsprestatie, als lid der Kamer toetelaten, en is de vergadering tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— *Z. M.* heeft benoemd tot ridder der Mil. Willemsorde 4de kl. den kapitein in O. Indie *E. A. van Kempen*, ter zake van het door hem gehoudene loffelijke gedrag, bij de expeditie tegen de Vorsten van het eiland Bali, op 28 en 29 Junij 1846.

Bij koninkl. besluit is de heer *J. P. van Mansvelt*, lid van de algemeene Rekenkamer, benoemd tot lid van de staats-commissie, tot het onderzoeken der o.-indische remisen-rekening over 1846, ter vervanging van den heer *G. S. G.* baron *van Fridagh*, op zijn verzoek als zoodanig eervol ontslagen.

Aan den 1sten luit. *A. L. A. Quack*, van het reg. rijdende art., is, op zijn verzoek, als zoodanig eervol ontslag verleend, onder toekenning van den rang van kapitein.

Tot off. v. gezond. 3de kl. bij de landmagt in O. Indie is benoemd de heer *L. J. Stabel.*

— Naar men verneemt, heeft Z. M., bij een dezer dagen genomen besluit, de besturen der steden en gemeenten ontheven van de gehoudenheid, om op hunne begrootingen eene som te brengen, gelijkstaande met twee ten honderd van de stedelijke en gemeente-inkomsten, ter beschikking van het algemeen bestuur.

Den 14^{den} dezer hield de koninklijke nederlandsche Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw, te Leijden gevestigd, hare jaarlijksche algemeene vergadering, onder het voorzitterschap van jhr. *von Siebold.* Daarbij is aangenomen eene wet voor die maatschappij, volgens welke zij voortaan haren werkkring zal regelen en uitbreiden, die voornamelijk zal bestaan in de bevordering van den tuinbouw in het algemeen en den plantenhandel, door de invoering in Nederland van gewassen uit de Nederlandsche Overzeesche bezittingen, Japan en andere landen. Zij zal, onder anderen, tentoonstellingen van planten en van al wat met den tuinbouw in betrekking staat, houden; medailles en premien uitreiken, belooningen en aanmoedigingen schenken aan diegenen, welke deze, bij hare eerlang te verspreiden wetten, nader aangeduide bedoelingen bevorderlijk zullen zijn. Hare eerste tentoonstelling zal in de stad 's Gravenhage plaats hebben, in de helft der maand April, waarvoor het programma binnen weinig dagen algemeen zal verspreid worden. In gemelde vergadering is het bestuur der maatschappij, hetwelk tot hiertoe bestond uit de heeren jhr. *von Siebold*, mr. *P. S. Crommelin*, mr. *G. C. Hageman*, dr. *G. Salomon*, vermeerderd door de verkiezing en toetreding van de heeren prof. *W. H. de Vriese*, prof. *C. G. C. Reinwardt*, mr. *C. van der Goes* en dr. *J. H. Molkenboer.* Er is alle grond om te verwachten, dat thans aan deze nationale instelling een groote bloei en algemeen wenschelijke medewerking zal ten deel vallen.

— In den ochtend van 25 October is te Enumatil (Groningen) een rogge- en pelmolen geheel afgebrand, naar men meldt, met 200 mudden koren. De oorzaak van dit onheil wordt aan het onweder toegeschreven. De molen was voor brandschade gewaarborgd.

— Den 21sten dezer was de markt te Assen zoo ruim van aardappelen voorzien, dat de prijzen slechts ƒ 1,25 à ƒ 1,50 beliepen.

— De beroemde jaarmarkt te Zuidlaren, welke op dingsdag den 19^{den} dezer gehouden is, was wederom zeer druk bezocht. Er zijn geteld 2442 rijtuigen, bijna alle met twee paarden bespannen; verder waren er aangevoerd 670 losse paarden en 1511 stuks horenvee. Het horenvee, vooral het vette, werd tegen hoogen prijze verkocht, hetgeen insgelijks het geval was met jarige paarden. — Door deze opgave kan men zich een denkbeeld maken van de op dien dag heerschende drukte en vertier in dat boschrijke Drentsche dorp, hetwelk 1425 inwoners telt, drie uren van de stad Groningen verwijderd ligt, en des zomers, met zijne heerlijke wandelwegen, schoone omstreken en welingerigt logement, voor vele ingezetenen dier stad eene hoogst aangename landelijke uitspanning oplevert.

— In den tuin van den heer mr. *C. Steenbergen*, te Hoogeveen, is dezer dagen eene aardappelplant opgetrokken, wier ranken telkens met aarde waren overdekt. Een ooggetuige telde daaraan 461 aardappelen, van welk getal er 96 de grootte hadden van een knikker, terwijl de overige tot de behoorlijke grootte waren uitgegroeid. — Gemelde heer heeft tevens van één akker land (1/12 bunder) gerooid negentig schepels aardappels, welke hij om de andere *voor* had gepoot (met de tusschen — of niet bepootte — *voor* ongemest) en de poters ver van elkander, onder welke drie ranken geteld zijn, waarvan eene 84, de andere 130 en de derde 164 eetbare aardappels heeft opgeleverd.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 27 October. Den 26sten dezer zijn in Texel binnengekomen Sass van Lubeck, gisteren na postijd Roelfsema van Newcastle en uitgezeild Muntendam en Svarrer, beide naar Livorno, Dik naar Genua, Zijlstra naar Bordeaux, Smit naar la Rochelle, Koster naar Cardiff, Colyer en Cook, beide (st.) naar Londen.

Den 25sten dezer zijn in het Vlie binnengekomen 2 à 3 schepen, e namen onbekend en uitgezeild Savert (st.) naar Hamburg.

Te Helvoet zijn aangekomen Brugis van Villanova, Wegets van Honfleur, Scott van Glasgow, Huisman, Wright en Rietbergen, alle 3 van Leverpool, Watts, Paerson en Dunlop, alle 3 (st.) van Londen, Jackson van Hull, R. Robinson en Meltown, beide van Sunderland, Taylor, Wood en Nelson, alle 3 van Newcastle, W. Gains en Graig, beide van Leith en Mulne van Grangemouth. Te Brielle Geest (st.) van Duinkerken.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 27 *October.*

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	54	à	½	$54\frac{5}{16}$
„ „ „	3	64¾	„	65¼	65
„ „ „ resc.	3	65	„	½	65⅛
„ „ „	4	83½	„	84	$83\frac{13}{16}$
„ Oost. Ind. Leen.	4	83½	„	84	$83\frac{11}{16}$
„ Am. Synd.	3½	83	„	½	83¼
„ Handelmaatsch.	4½	163¾	„	164½	164⅜
„ Holl. Spoorw.			„		
„ Rijn „	4½	91¼	„	92¼	92½
„ Aand. Haarl. Meer	4		„		
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Inschr. grooth.	3		„		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	102¾	„	103¼	103
„ „ „ 1828/29	5	102	„	½	102¼
„ „ Amst. 1831	5	94¾	„	95¼	95
„ leen. 1840	4	86	„	½	86⅛
„ inschr. *Stieglitz*	4	85¾	„	86¼	86
„ „ grooth.	6	65¾	„	66¼	66
„ Certific.	6		„		
„ negot. Hamburg	5	99¾	„	100¼	100
POLEN. Aand. 1829 *f* 300 : —			„		
„ „ 1835 „ 500 : —			„		
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Negot. Londen	3		„		
„ „ „	4	23	„	½	$23\frac{5}{16}$
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Negot. Londen 1834	5	13¼	„	¾	13½
„ „ onbep. St.	5	12	„	13	$12\frac{11}{16}$
„ Coupons		11	„	¾	$11\frac{5}{16}$
„ negot. Londen 1842	3	29¼	„	¾	29½
„ Binnenl. Schuld	3	24¼	„	¾	$24\frac{9}{16}$
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5		„		
„ „ „ „	4		„		
„ Metalieken	5	99¼	„	¾	99½
„ „ neg. Londen	5		„		
„ „	2½	50¼	„	¾	50½
NIEUW GRENADA. Negot. Londen.	1	18¼	„	19	18¾
VENEZUELA. Negot. Londen	2	33	„	¾	33½
MEXICO. Negot. Londen	5	15¾	„	16½	16¼
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5		„		
Geld op Beleening		5	„		
dito op Prolongatie		5½	„	6	

Americ. Bank-actien bij *Hope* 3¾. Denemarken neg. Londen 80. Peru 17.

☞ *Op de hoogere koersen der consols te Londen, welke ruim 2 pc. williger waren, was de markt alhier merkelijk hooger. Ned.* 2½ *pc.* 54⅜, $\frac{3}{16}$, $\frac{5}{16}$; 3 *pc.* 65, 64¾, $\frac{15}{16}$; 4 *pc* 83¾, ⅞, $\frac{13}{16}$; *Handelm.* 164, 164⅜; 4½ *pc. Rijnspoorweg* 91½, 92½. *Alle buitenlandsche fondsen waren mede tot hoogere koersen te plaatsen. Vooral de Portugezen waren gewild; ook de Spaansche fondsen zijn ½ pc. gerezen. De 5 pc. metalieken flaauwer; de 2½ pc. aangenamer. Naar geld was vraag; op prolongatie werd 6 pc. besteed.*

Met buitengewone gelegenheid alhier uit Londen ontvangene berigten houden namelijk in, dat eergisteren, maandag den 25sten, *de koers der engelsche fondsen eene belangrijke rijzing heeft ondergaan, ten gevolge eener door de britsche regering aan de engelsche Bank verleende magtiging, om geld à 8 pc. voorteschieten op wissels, openbare fondsen en schatkistbiljetten. De 3 pc. gecons. zijn 2 pc. hooger dan zaturdag verhandeld, en ten slotte* 83⅜ *à* [illegible] *bleven.*

MADRID, 20 October. De 5 pc. 16⅜; de 3 pc. 27.

BERLIJN, 25 October. De 4 pc. Russen bij *Hope* 92¼; dito bij *Stieglitz* 91¾. Polen 83.

FRANKFORT, 25 October. Metall. 104. De 2½ pc. Ned. 53¾. De 3 pc. Spaans. binnenl. 24½.

LONDEN, 25 October. Cons. 83⅜. De 2½ pc. Ned. 53½; dito 4 pc. 81½. Mexico 17¼. Ardoins 17½; de 3 pc. Spaans. 27½. De 4 pc. Portug. 21.

PARIJS, 25 October. De 5 pc. cont. en ult. 114,80; de 3 pc. cont. 75,55; ult. 75,50. Napels 100. De 3 pc. Spaans. binnenl. 24⅝.

ANTWERPEN, 26 October. Ardoins 13⅛; de 3 pc. binnl. 24. De 5 pc. Belgie 98½; de 3 pc. dito 67.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 27 October. *Tarwe* flaauw. In entrep. 127 Cours *f* 275. In consumtie 131 b. Pools. *f* 385, *f* 390; 127, 128 dito *f* 370; 129, 130 dito *f* 395, *f* 400; 136 Mecklenb. *f* 354. — *Rogge* in een doen. In entrep. 116, 117 Petersb. *f* 180. In consumtie 116 Petersb. *f* 188. — *Garst* en *Haver* zonder handel. — *Boekweit* in een doen met kleine handel; 119 Holsteins. *f* 241; 117 Nykerk *f* 232; 115 Vriess. *f* 225, aan de Zaan. — *Koolzaad* Elve *f* 363; Deens. *f* 357; Anclam aveel *f* 345; 9 vat dadelijk *f* 390; April *f* 396; Oct. *f* 390.

AMSTERDAM, 27 October. *Raapolie* goed prijshoudend, ord. cond. *f* 37¼; vliegend *f* 36¼ à *f* 36½; op levering in een doen; p° Nov. *f* 36; p° Dec. *f* 36¼; p° Mei 1848 *f* 36¾. *Lijnolie* ord. cond. *f* 34; vliegend *f* 32¾ à *f* 33. *Hennepolie* ord. cond. *f* 35.

*** Bij de ondergeteekenden is nog nader op hunne aanvraag ontvangen: twee muntbiljetten, n°. 50212 à *f* 10; n°. 119177 à *f* 5; vier muntbiljetten n°s. 138564, 74894, 438743 en 31915, ieder à *f* 5; een muntbiljet van S. O. n°. 116850 à *f* 5; een muntbiljet van B. n°. 314640 *f* 5; een coupon en eenig geld, te zamen *f* 3; aan geld *f* 11,50; *f* 5; *f* 5; *f* 7,50; *f* 5; *f* 2,50; *f* 2. Te zamen *f* 86,50.

D^s. TICHLER.
Prof. C. G. COBET.

*** Getrouwd:

A. J. ROMSWINCKEL,
Weduwnaar van *J. A. M. van der Niepoort*, met
J. M. MERTENS.

BATAVIA, 31 Julij 1847. Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

J. C. F. Baron VAN HEERDT
en
Jonkvrouwe L. C. PENNING NIEUWLAND.

SUMADANG, Eiland *Java*, den 3den Augustus 1847.

*** Getrouwd:

HOORN, 24 October 1847. Eenige kennisgeving.
MEIERT GROOTES Pz., van *Westzaan*, en ELISABETH KAMPER.

*** Getrouwd:

P. FUHRI,
Med. et Art. Obst. Doctor te *Dirksland*, en
H. S. J. SNETHLAGE.

BEEST, 25 October 1847.

*** Getrouwd:

ROTTERDAM, 27 October 1847. Eenige kennisgeving.
H. DE HAAN en W. M. RODENBURG.

*** Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van eenen ZOON, *A. S. C. DE RIDDER*, geliefde Echtgenoot van W. H. TEN HOET, Predt.

WINSSEN, bij *Nijmegen*, 22 October 1847.
Algemeene kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoote *PETRONELLA SUZANNA KRUIJFF*, beviel door Gods goedheid heden morgen voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. M. RETEMEIJER.

DELFSHAVEN, 24 October 1847.

*** Heden beviel van eene DOCHTER, *H. M. VAN WAAS*, Echtgenoote van P. DENIJS,
NOORD-SCHARWOUDE, 25 October 1847. Heel- en Verloskundige.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, *J. H. M. HOOREMAN*, geliefde Echtgenoot van TH. GROENEVELD,
LEYDEN, 25 October 1847. 1e Luit. 3 Bat. 8e Reg. Inft.
Algemeene kennisgeving.

*** BRIELLE, den 26sten October 1847. Bevallen van een ZOON, *M. J. M. FAIJAN VLIELANDER*, geliefde Echtgenoot van J. W. HEIN.

*** Heden beviel ontijdig, doch vrij voorspoedig, van eene DOCHTER, *M. VERMEULEN*, geliefde Echtgenoot van J. FICHET JR.,
LEYDEN, den 26sten October 1847. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, *JOHANNETTA CRISTINA SCHEFFEL*, geliefde Echtgenoote van H. MAASKANT.
Station VEENENBURG, 26 October 1847.

*** Mijne geliefde Echtgenoot *G. M. VERKERK*, verloste heden, door Gods goedheid, zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON. G. B. MEIJJES.

AMSTERDAM, 26 October 1847.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 66 jaren, de Hoog Wel-Geboren Vrouwe CLEMENTIA VAN DER NIEPOORT, Douairière van wijlen den Hoog Wel-Geboren Heer *Coenraad Jan* Baron *van Zuylen van Nieveld*.

ARNHEM, 11 October 1847.

*** Nog treurend over het verlies van onze oudste Dochter, werd heden ons ouderhart op nieuw getroffen, daar het God behaagde onze veelgeliefde Dochter MARIA JEANNETTE, in den bloeijenden leeftijd van circa 29 jaren, na een langdurig en smartvol lijden, tot zich te nemen. Weenend staren wij met onze zeven Kinderen en den vriend van haar hart haar na, dan moeten berusten in den wil van God, wiens doen altijd liefde is.

P. VAN DEN BOSCH,
Ingenieur-Verificateur.
M. C. E. VAN DEN BOSCH, geb. ROLL.

OOSTERHOUT, den 14den October 1847.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na een langdurig lijden, in den ouderdom van ruim 77 jaren, onze geliefde Moeder CHRISTINE HENRIETTE CRENA, Weduwe van wijlen den Kapitein *J. K. van der Hoek*.

SCHOONHOVEN, den 22sten October 1847. *Uit aller Naam*, W. VAN DER HOEK.

*** Op den 23sten October 1847 overleed te NIJMEGEN, op het onverwachts, mijne hartelijk geliefde Moeder GEERTRUIDA TAATS, Wed. *D. Bongers*, den ouderdom van bijna 88 jaren bereikt hebbende.

U. B. BONGERS.

Betrekkingen en Vrienden gelieven deze voor bijzondere kennisgeving aantenemen.

*** Heden overleed, tot mijne en zijner Zusters diepe smart, in den ouderdom van 45 jaren, mijn oudste en eenigst overgebleven Zoon, de Wel-Edel Gestr. Heer J. P. DE VEIJE, Kapitein bij het 2de Regiment Infanterie. Vrouwe C. DE NOEL,

BREDA, den 23sten October 1847. Weduwe *A. G. de Veije*. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, ten huize van haren Behuwd-Broeder *A. A. Schippers*, na eene korte ongesteldheid, zeer onverwachts, onze veelgeliefde Zuster en Behuwd-Zuster, Mejufvrouw GEERTJE JOHANNA MARIS, in den ouderdom van 32 jaren, diep betreurt door hare nagelatene betrekkingen. *Uit aller Naam*,

WILLEMSTAD, den 23sten October 1847. C. W. MARIS, Notaris.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aantenemen.

*** Heden ontsliep onze geliefde ELISABETH MARGARETHA, bijna vijf jaren oud.

BOLSWARD, den 24sten October 1847. Eenige kennisgeving.
M^r. B. J. DE KOK.
E. M. DE KOK, Geb. MULIER.

*** Heden werd mijn hart in diepen rouw gedompeld door het treurig berigt, dat mijn geliefde eenig overgebleven Zoon FREDERIK WILLEM STUYVER, den 23sten Mei, op eene reis naar *Batavia*, door een noodlottig toeval, in den jeugdigen leeftijd van 17 jaren, is overleden.

Wat ik bij dezen nieuwen schok lijde en gevoele, is met geene woorden uit te drukken, maar ik hoop in den heiligen, altoos wijzen wil van God eerbiedig te berusten.

ALKMAAR, 24 October 1847. Wed. F. W. STUYVER, Geb. ALOFSEN.

*** Heden overleed Vrouwe RUTGERDINE ALBERTA COULBAUT, Echtgenoot van J. F. CAZIUS.

UTRECHT, den 23sten October 1847.

*** Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, na eene ziekte van weinige dagen, mijn dierbare Echtgenoot, de Heer HENDRIK SCHUMMELKETEL, in leven Rijks-Ontvanger te dezer Stede, in den ouderdom van ruim 56 jaren.

MEPPEL, 25 October 1847. B. W. DE BLECOURT Wed. *A. Schummelketel.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden avond overleed alhier, na een langdurig en smartelijk lijden, mijne geliefde Moeder, Mevrouw C. H. BRUSSE, Weduwe wijlen den Wel-Edelen Heer *F. M. Smit Jolles*, diep betreurd door mij en mijne Betrekkingen. J. JOLLES.

AMSTERDAM, 25 October 1847.

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** De beide KINDEREN, op den 3den dezer ons geschonken, zijn ons door den dood ontnomen.

ROTTERDAM, den 26sten October 1847. Eenige kennisgeving.
JACOB JONKHEYM.
A. JONKHEYM, HOOGGEBOREN.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van twintig jaren, JAN ALBERT, teedergeliefde Zoon en Behuwd-Zoon van J. HODSHON.

AMSTERDAM, 26 October 1847. J. W. HODSHON, geb. ROELL. Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen ten 3 ure overleed, in den gezegenden ouderdom van circa 82 jaren, mijn waarde Echtgenoot JAN ZWAARDEMAKER, na eene gelukkige Echtvereeniging van ruim 57 jaren.

ZAANDAM, 27 October 1847. AAGTJE WINDELBERG, Wed. *Jan Zwaardemaker.*
Eenige kennisgeving.

*** KERKHOVEN & C°. te Amsterdam, berigten aan de Deelhebbers in de *Anna Paulowna Maatschappij*, dat overeenkomstig Art. 6 der Statuten, de VIERDE STORTING à 20 pCt., over de gedane Inschrijvingen zal geschieden, voor of op den 15den November, en zulks met inwisseling der Recepissen tegen Aandeelen op naam, waartoe ten hunnen Kantore zal worden gevaceerd.

*** LIQUIDATEUREN der ontbondene NEDERLANDSCHE ALGEMEENE LEVENS-VERZEKERING-COMPAGNIE, opgerigt in den jare 1823, adverteren bij deze, dat de STAAT VAN LIQUIDATIE en VOORDRAGT VAN REPARTITIE, bedoeld bij hunne Advertentie van den 1sten October ll., ter visie zal worden gelegd en ter goedkeuring der belanghebbenden aangeboden van den *eersten November eerstkomende* tot den *zeven en twintigsten November daaraanvolgende* dagelijks, uitgenomen des Zondags, van 10 tot 1 ure, te Amsterdam ten Kantore der Liquidatie; voorts te Rotterdam bij den Heer P. J. JULLIEN; te 's Gravenhage bij den Heer A. VAN HAAFTEN CLUWEN; te Middelburg bij den Heer J. J. DE KANTER; te Zutphen bij den Heer J. C. T. GRONEMAN, en te Antwerpen bij den Heer A. L. J. JAUMAR.

Amsterdam, 25 *October* 1847. Liquidateuren voornoemd, A. L. KROOK VAN HARPEN. S. WILDSCHUT.

*** Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de Nalatenschap van JACOB MATER, in leven Koopman in Steenkolen, den 19den Mei 1847 te Delft overleden, wordt verzocht daarvan opgave of betaling te doen, vóór of uiterlijk op den 1sten December aanstaande, ten Kantore van den Notaris VERNÉE, te Delft.

*** Al degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel en de Nalatenschap van JAN GULICHER, vroeger M^r. Kleedermaker, gewoond hebbende te Zaandam en onlangs overleden te Amsterdam, gelieven daarvan opgave of betaling te doen ten Kantore van den Notaris J. DOZY, te Zaandam, vóór of op den 10den November 1847.

*** Aan een *Gymnasium*, waaraan eene *Kostschool* verbonden is, wordt gevraagd een DOCENT, hoofdzakelijk voor de *Oude Talen*, Protestant, 't liefst boven de 22 jaren oud. Honorarium, behalve Tafel, Bed, enz., vier honderd Gulden. Adres *franco*, aan den Boekhandelaar J. B. WOLTERS, te Groningen, onder Letter B.

*** IEMAND van den 2en rang, geëxamineerd in de Fransche en Hoogduitsche Taal, zag zich gaarne verplaatst, liefst op een Dorp in Z.-Holland. Men zal meer op gelegenheid tot verdere Studie, dan wel op Salaris letten. Adres met *franco* Brieven onder Lett. K., in den Boekwinkel van J. H. ZITMAN, te Leyden.

*** Bij een' Geleerden, zonder vaste betrekking, die zijnen meesten tijd toewijdt aan de opleiding van zijn' Zoon tot de Hoogeschool, bestaat gelegenheid tot hetzelfde doel voor eenen JONGELING van fatsoenlijken huize. Ook kan in zijne woonplaats, gelegen in het aangenaamste gedeelte van Gelderland, Onderwijs ontvangen worden in alles wat verder tot den beschaafden stand behoort. Voorts zou zulk een Jongeling, in vervolg van tijd, onder zijne leiding aan de Hoogeschool kunnen verkeeren, als zijnde hij voornemens, over weinige jaren, met zijn gezin, in eene der Academie-Steden te gaan wonen.

Alleen voor Kost en Inwoning wordt eene matige vergoeding verlangd. Aanvrage met *franco* Brieven, onder Letter A, bij den Boekhandelaar C. VAN DER POST JR., te Utrecht.

*** Eene KINDERMEID, Protestantsch en van goede getuigen voorzien, biedt zich aan tegen Februarij e. k. of eerder, bij eene fatsoenlijke Familie. Adres onder Letter K, aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem. Brieven *franco*.

*** *Une Demoiselle, de la religion protestante, aime-*

cht à se voir placée comme GOUVERNANTE-EXTERNE à Harlem. Pour de plus amples informations on est prié de s'adresser à Mr. A. C. KRUSEMAN, Libraire à Harlem.

*** *Un veuf dans la ville d'Utrecht demande, auprès de deux Demoiselles de 8 et 9 ans, une GOUVERNANTE de la réligion protestante, capable non seulement d'enseigner par principes les langues Hollandaise, Française et Anglaise, ainsi que la musique et tout ce qui concerne une éducation soignée, mais en oûtre en état de prendre sur elle les soins du ménage. S'adresser par lettres affranchies, chez les Redacteurs de la Gazette d'Utrecht L. E. BOSCH et FILS, sous l'initiale Z.*

*** **PLAATSELIJK BESTUUR.**

Burgemeester en Wethouderen der Stad ENKHUIZEN maken bij deze bekend, dat de gewone NAJAARS-KOEMARKT dit jaar zal gehouden worden op Vrijdag den 5den November, en dat, even als zulks bij vroegere Markten heeft plaats gehad, ook thans alles door het Stedelijk Bestuur zal worden aangewend, wat tot voordeel en gemak van Heeren Kooplieden en Eigenaars van Vee verstrekken kan.

Enkhuizen, 19 *October* 1847.

*** *Het Bestuur der Hervormden te* REEUWIJK is voornemens, Vrijdag 5 November 1847, 's middags 12 ure, publiek bij inschrijving en opbod, onder approbatie van hooger authoriteit, aan te besteden:

Eenige VERNIEUWINGEN aan de Hervormde Pastorie aldaar, breeder bij Billetten omschreven.

*** **LEES HIER.**

De ondergeteekende, Kastelein in *het Bierhuis*, in de Warmoesstraat te Haarlem, berigt langs deze het geëerde publiek, dat hij weder ruim gesorteerd is in Hollandsche en Engelsche BLOEMPOTTEN, BOOM- en SCHOORSTEEN-POTTEN van de beste kwaliteit, belovende hij eene prompte en solide bediening, terwijl hij zich bij voortduring recommandeert in de gunst zijner geëerde begunstigers, welke hij tot heden zoo ruimschoots heeft mogen genieten in zijne van ouds bekende Affaire.

Haarlem, 25 *October* 1847. A. DE ROOIJ.

*** **PAPIER VAN ALBESPEYRE,**

onderhoud zonder reuk of pijn te veroorzaken de *Fontenellen*, zijnde gedurende 25 jaren door de geneeskundige School te Parijs voorgeschreven; *Blaartrekkende Pleisters* om zich binnen eenige uren een Fitsel te maken; *Taf* om de Fontenellen te ververschen; *zuiningheids Compressen*, die de voorkeur boven *linnen* verdienen; verbeterde *arm*- en *beenbanden* van gom-elastiek en plated.

Men adressere zich bij de Heeren Depôthouders van het Papier van Albespeyres: Alkmaar, *J. A. Peeters*; Amersfoort, *C. B. Kok*; Amsterdam, *H. K. Smit*; Arnhem, *F. Romeyn Fz.*; Bergen op Zoom, *C. M. Smeltzer*; Breda, *van den Goorberg*; 's Bosch, *J. Straatman*; Deventer, *L. G. Smeenk*; Dordrecht, *van Wageningen*; Gorcum, *P. J. B. Schultze*; Gouda, *H. A. C. L. van Bueren*; Groningen, *P. H. N. van Wermeskerken*; Haarlem, *D. Klinkert*; 's Hage, *J. Mouton en Zonen*; Leyden, *O. A. van Tricht*; Maastricht, *G. Grossier*; Middelburg, *Blaeche de Ligny*; Nijmegen, *J. H. Coenen*; Tholen, de Wed. *van Ryssel en Zoon*; Tiel, *J. M. van Olst*; Tilburg, *H. Martens*; Utrecht, *A. P. Milius*; Vlaardingen, *J. J. Haverdroese*; Zierikzee, *J. H. Ochtmans Johsz.*; Zutphen, *D. J. Muntendam*.

„De gebruikers van het Papier van Albespeyre gelieven goed te letten dat ieder doosje van de handteekening *Fumouze Albespeyre & C°.* voorzien zij, ten einde dezelve van namaak te onderscheiden."

*** Voor een *Heer* of eene *Dame*, of ook voor diegenen waarover Toezigt vereischt wordt, is gelegenheid tot INWONING, ENZ., bij eene fatsoenlijke Familie, zonder Kinderen, op een Buitentje in de Provincie Gelderland. Adres met *franco* Brieven, onder Letter B., bij den Boekhandelaar W. J. KRUIJT, te Arnhem.

*** Bij een Predikant ten Platten Lande in de Betuwe, Prov. Gelderland, wordt aan een eenig *Heer* of *Dame* eene VRIJE KAMER, nevens KOST en HUISSELIJK VERKEER aangeboden, tegen *f* 300 's jaars. Nadere inlichting en voorwaarden zijn met *franco* Brieven te bevragen, onder Letts. C. Q., bij den Boekhandelaar J. G. STENFERT KROESE, te Arnhem.

*** G. W. WESSELING zal op Vrijdag den 29sten October 1847, des namiddags ten drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene partij Rhijnsche **HOUTWAREN**, bestaande in eene extra mooije nieuwe onaangebrokene partij Dennen en eene extra mooije nieuwe partij Vugten, waarbij Molenroeden. Liggende als bij Notitiën wordt aangewezen, die aan het Kantoor van BONTEKONING en AUKES te verkrijgen zijn.

*** J. SMIT Gz., A. B. VAN DER VIES, L. A. KESPER en A. SENATOR, zullen door den Deurwaarder WORMSER, op Dingsdag den 2den November 1847 (in plaats van 19 October, zoo als vroeger bepaald was), 's avonds ten 6½ ure precies, in *den Brakken Grond*, in de Nes, te Amsterdam, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

500 Balen *Portugalsche*
60 Baaltjes *Peruaansche*
53 Balen *Smirnsche*
23 Dito *Deensche*
62 Dito *Buenos-Ayros*
en 52 Dito *Kamling*
} **WOLLE.**

Nadere informatien zullen, volgens gedrukte Notitiën, in tijds bij voornoemde Makelaars te bekomen zijn.

*** P. A. BUNDTEN, Makelaar, presenteert, als lasthebbende van zijne Principalen, publiek te verkoopen, op Maandag den eersten November e. k., des namiddags ten een ure, in het Logement *de Pool*, op het Water, over de Korenbeurs, te Amsterdam, eene partij van ca. 160 Last Witbonte *Poolsche* TARWE, van 131 ℔; 330 Last *Odessa* ROGGE, van 120 ℔ en 110 Last *Petersburger* DITO, van 115, 116 en 117 ℔; alles gezonde kwaliteit. De Rogge ligt op Zolder, gedeeltelijk in Entrepôt-Fictief, en de Tarwe op het Water, in Schuiten, in Entrepôt en in Comsumtie.

*** G. W. WESSELING zal op Maandag den 1sten November 1847, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije nieuw aangekomene partij Greenen en Vuren, Dramsche, Bijhavensche, Riga en Narva Balken, Riga Wagenschotten, Juffers, Ellens, Stolpen, Maatbalken en Barkoenen, Riga en Narva Sparren, Wijburger, Helsingforsche, Memelsche en Noordsche Deelen, eene partij Memelsche Duigjes en andere **HOUTWAREN**. Liggende in de Binnenkant en op den Wal.

*** G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSSON zullen, op Maandag den 1sten November 1847, des middags ten twaalf ure, te Amsterdam, in *den Brakken Grond*, in de Nes, presenteren te verkoopen: Extra mooije, nieuw aangekomene eerste soorten NOORDSCHE Balken, Ellens, Juffers, Kolders en Deelen, Kroon- en ordinaire soorten Dantziger, Vuren en Greenen Riga en Narva Balken. Extra lange Vuren Riga en Dantziger Deelen, Zweedsche Platen en andere **HOUTWAREN**. Liggende in de Oude Schans en op de Wallen, volgens Notitiën, te bekomen bij ALTIUS & C°.

*** Men zal op Zaturdag den 30sten October 1847, des namiddags ten één ure, aan het *Kantoor van Verkoopingen*, achter St. Pieter, te Utrecht, ten overstaan van den Notaris C. LENS aldaar, in het openbaar veilen en verkoopen:

Onder *Willescop:*

N°. 1. Eene HOFSTEDE, bestaande in eene Huizinge, twee Bergen en Schuur, met 19 Bunders, 50 Roeden, 50 Ellen, zoo BOOMGAARD, als BOUW- en WEILAND, gelegen in Blokland, Gemeente Willescop c. s.; verhuurd om *f* 550.— in het jaar.

Onder *IJsselstein:*

N°. 2. Eene EENDENKOOI, groot 2 Bunders, 36 Roeden, 50 Ellen, gelegen onder IJsselstein, op Broek; verhuurd om *f* 75.— in het jaar.

Breeder bij Biljetten en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

*** Men is voornemens op Dingsdag den 16den November 1847, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van *Jacob Bergen*, Kastelein aan het Zand, in de Zijpe, in het openbaar te verkoopen:

Eene hechte, sterke en weldoortimmerde HUISMANSWONING, met derzelver ERVE en onderscheidene Perceelen WEI- en BOUWLAND, staande en gelegen aan den Keinsmerweg, in de Zijpe; de Landerijen te zamen uitmakende 22 Bunders, 52 Roeden, 50 Ellen, Kadastraal N°. 44 tot en met 50, N°. 52 tot en met 55 in Sectie H. Breeder bij Billetten omschreven.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Notaris J. SCHOEHUIZEN, te Alkmaar.

*** Bij J. RÖMELINGH, te Groningen, is uitgegeven en mede bij D. T. LOTZ, te Amsterdam en alom te bekomen:

I. J. HAZEU C. ZOON, *Nieuwe Stichtelijke Liederen.* Met nieuw- gecomponeerde Zangwijzen, die even zoo gemakkelijk als de Psalmen gezongen en gespeeld kunnen worden, door D. VAN DER REIJDEN N. ZOON. Met 54 Muzijk-Platen. *Eerste Deel;* zevende druk. Nagezien en verbeterd door den Zangmeester B. SMIT. De prijs is *f* 2,00.

Idem *Tweede Deel*, met 59 Muzijk-Platen *f* 2,00.

Idem *Eerste Deel*, op vier stemmen gebragt door den Zangmeester B. SMIT; zesde druk. De prijs is *f* 1,25.

Idem *Tweede Deel*, op vier stemmen gebragt door D. VAN DER REIJDEN N. ZOON; tweede druk. De prijs is *f* 1,25.

II. J. I. F. SCHMID, *Kort Begrip der Christelijke Kerkgeschiedenis*, voor Volk en Jeugd. Vervolgd tot op den tegenwoordigen tijd, door A. YPEIJ, in leven Hoogleeraar in de Godgeleerdheid te *Groningen*. *Twee Deelen* in een Band. *Vierde druk.* De prijs is *f* 2,20.

III. T. YOUNG, *De Leer van Paulus* ten aanzien van de Regtvaardiging door het *Geloof*, de *Erfzonde* en *Voorverordinering*. Voorafgegaan door een overzigt van den Brief aan de *Romeinen* en gevolgd van Aanteekeningen. Uit het Engelsch vertaald door B. BRAAMS, Predikant te *Nieuweschans*. De prijs is *f* 1,80.

*** I. J. MALGA, te Nykerk, heeft verkrijgbaar gesteld:

TWEETAL OOGSTPREDIKATIEN of DANKREDENEN, over Jeremia V: 24 en Psalm LXVII: 7a, door B. L. MULLER, Predikant te Bunnik. . . *f* -,50.

EN MAANDELIJKSCHE LEERREDENEN:

Eene opwekking tot Danken en Loven, op den Algemeenen Dankdag in Nederland, den 26sten September 1847, over Jesaja XII: 4, 5, door N. BEETS, Theol. Doctor, Herder en Leeraar te Heemstede; November, N°. 5, buiten inteekening. . . . . . . *f* -,15.

IV. C. VON ROTTECK, *Wereldgeschiedenis* voor alle Standen, van de vroegste tijden tot het jaar 1831. Naar den *vijfden* druk uit het Hoogduitsch. *Vier Deelen.* De prijs is *f* 10,00.

V. Dr. W. PLATH, *Leerboek der Verloskunde*, voor Vroedvrouwen. Naar het met de groote Gouden Medaille in Pruissen bekroonde Hoogduitsche Werk. Met 20 Platen. De prijs is *f* 3,60.

*** W. VAN BOEKEREN, te Groningen, heeft uitgegeven:

TEGENWOORDIGE STAAT DER NEDERLANDSCHE GODGELEERDHEID, VERGELEKEN MET DE DUITSCHE; uit het Hoogduitsch door C. ULLMANN, Hoogleeraar in de Godgeleerdheid te Heidelberg, à *f* 0,60.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven en K. FUHRI, te 's Gravenhage, is onlangs uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Godsdienstige en Zedelijke

NOVELLEN,

DOOR

C. E. VAN KOETSVELD,

Predikant te Schoonhoven.

Met een fraai Vignet in Staal. Prijs *f* 3,25.

NB. *In minder dan 3 maanden is de aanzienlijke oplage van dit Werk nagenoeg uitverkocht. De nog voorhanden Exempl. zullen aan de eerstaanvragenden worden afgeleverd.*

Eerstgenoemde Uitgever blijft voortdurend met veel succes debiteren:

I. ***C. E. VAN KOETSVELD.*** **DE OUDEJAARS-AVOND.** Ernstige Lektuur voor de laatste dagen des jaars. *Tweede vermeerderde en verbeterde Druk.* Met een Vignet in Staal. Prijs *f* 3.

II. **SCHETSEN UIT DE PASTORIJ TE MASTLAND.** Ernst en Luim uit het leven van den Nederlandschen Dorpsleeraar. *Derde Druk.* Met een Vignet. Prijs *f* 3,25.

III. ***C. E. VAN KOETSVELD.*** Het Geloof den Mensch met zich zelven verzoenende. Drie Leerredenen. Met eene Inleiding. Prijs *f* 1,35.

IV. **MARIA EN MARTHA.** Lektuur voor Christen-Vrouwen en Moeders; I—VI Deel, à *f* 10,80; en *met* een Bijblad voor Kinderen, genaamd **MOEDERSSCHOOT**, *f* 14,40; het laatste ook apart, in 6 nette Deeltjes, à *f* 4,50. Dit Werk wordt maandelijks met een Nommer vervolgd; 12 N°. vormen 2 Dln; het 4de Nommer van het VII Deel is den 15den October l. l. aan de Inteekenaren verzonden.

De prijs van den Jaargang (2 Deelen), is met het Bijblad *f* 4,80; zonder hetzelve *f* 3,60, en het Bijblad afzonderlijk *f* 1,50.

In alle Vaderlandsche Tijdschriften is dit oorspronkelijk Tijdschrift der Vrouwen en Moeders bijzonder aanbevolen. Het eerste Nummer van dit jaar is alom ter inzage te bekomen.

*** GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch, geven uit:

IETS OVER HIERONYMUS VAN **BEVERNINGH** en BRUNO VAN DER DUSSEN, door Dr. G. D. J. SCHOTEL, Predikant te Tilburg. Prijs *f* 2.

*** G. J. A. BEIJERINCK, Boekhandelaar te Amsterdam, heeft alom verzonden:

I. HET LEVEN EN KARAKTER VAN KAREL HENDRIK GRAAF VER HUELL, uit nagelaten Aanteekeningen en andere authentieke Stukken beschreven door Q. M. R. VER HUELL. Met Portret en Platen. Twee Deelen kompleet, in gr. 8°. *f* 9,40.

II. HET CHRISTENDOM IN NEDERLAND, van deszelfs eerste vestiging af. Door den Schrijver van *Hendrik en Maria*, enz. Tweede en laatste Deel, in gr. 8°., met Vignet. *f* 4,50.

III. GARLAK. Een geschiedkundig Verhaal. Door den Schrijver van *Hendrik en Maria*, enz. In gr. 8°., met Vignet. *f* 3,30.

IV. STRIJD EN RUST, OF KAREL DE GROOTE TE NIJMEGEN; en GRAAF DIRK DE DERDE EN ZIJN BIECHTVADER. Twee Verhalen. Door den Schrijver van *Hendrik en Maria*, enz. In gr. 8°., met Vignet. . . . *f* 4,50.

V. GOD ZORGT! of de Handschoenmaker uit eene der Achterbuurten van Amsterdam. Door C. VAN SCHAICK. In 12°. *f* 1,10.

„De zaak, die in deze bladen behandeld wordt, is waarheid."

VI. JACOB. Een Verhaal uit het tijdvak der Apostelen. Door C. VAN SCHAICK. Twee Stukken, kompleet, in gr. 8°. *f* 4,40.

„De Schrijver heeft zich ten doel gesteld eene schets te leveren van het Christelijk Leven in de dagen der Apostelen, toen nog de Jeruzalemsche Gemeente als de Moederkerk van het naar buiten zich verspreidend Christendom beschouwd werd."

VII. GEERT. Een Verhaal voor het Volk, vooral ten Platten Lande. Het Hoogd. gevolgd door C. VAN SCHAICK. In 12°. compres gezet. . . . . *f* 2,20.

„GEERT is een boek, zoo echt populair, als wij er in onze taal geen tweede kennen. Het is een boek, dat zoowel voegt in de hand die de pen, als in die welke de spade voert en uit geen van beiden ter zijde zal gelegd worden zonder bewondering voor het talent, zonder symphatie voor het hart van Schrijver en Verduitscher beiden." (*Gids* 1847, N°. 10.)

*** De Boekhandelaar C. CAMPAGNE, te *Tiel*, heeft algemeen verzonden, het Berigt van Inteekening op eene Courant, getiteld:

DE FAKKEL,

PROTESTANTSCH VOLKSBLAD.

Deze Courant zal, te beginnen met Januarij 1848, geregeld elken Donderdag het licht zien. De prijs per Jaargang, *franco* p. post, is bepaald op *f* 5.

Het doel, dat met de Uitgave derzelve wordt beoogd, zal uit het Prospectus duidelijk worden. *DE FAKKEL* zal een blad zijn, dat uitsluitend aan de bevordering der belangen van het Protestantisme gewijd, zich op eenen meer populairen en degelijken toon, dan tot heden geschiedt, ten bestrijder zal stellen der partij, die deszelfs ondergang gezworen heeft. Men zal moeten erkennen, dat de uitgave van zulk een blad *in onze dagen*, waarin zoovele in het oog loopende pogingen worden in het werk gesteld, om het R. Catholicisme in Nederland al verder en verder uit te breiden, voor het welzijn der Protestantsche Kerk allernoodzakelijkst is. En wanneer wij verder hier bijvoegen, dat achtingswaardige Mannen, die den bloei van onze Kerk en Staat op den hoogsten prijs stellen, met ijver de handen aan het werk zullen slaan, om in deze dringende behoefte te voorzien, dan achten wij ons met het volste vertrouwen geregtigd, de krachtdadige bescherming van iederen godsdienstvriend voor deze onderneming in te roepen. *DE FAKKEL* zij aan iederen belangstellenden Protestant ten dringendste aanbevolen!

Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.